

EY
BASİRET
SAHİPLERİ
!

MAHMUD
ŞAKİR

Tercüme
HÜSEYİN
NOHUT

BEKA YAYINLARI
Çatalçeşme Sok. Üretmen
Han No: 18
Cağaloğlu – İstanbul
0212 512 51 66

0212 512 45 43

0212 512 51 66

DARULKİTAP.COM

**Facebook / ücretsiz İslami e kitap
indir**

Hamd alemlerin rabbi Allah'a mahsustur. Salat ve selam nebilerin ve rasullerin efendisi, sonuncusu Hz. Muhammed'e, ailesine, sahabelerine ve kıyamete kadar O'nun yolunda yürüyenlere olsun.

Muhakkak ki tarih bir ibrettir. Akıl sahibi insan orada hayrın ve hakkın yollarını görür ve bu yollarda yürümeye başlar. Ümmeti bu yollara çağırır, insanlara, bu yollarda yürüyenlerin ne derece mutlu olduklarını ve akıbetlerinin ne kadar güzel olduğunu beyan eder. Bununla birlikte akıl sahibi insan uçurumları ve insanın ayağını kaydıran zeminleri de bilir ve bunlardan da uzaklaşır. Ümmeti de bu kaygan zeminlere girmeleri bu uçurumlara yaklaşmaları halinde helak olacakları ve uçuruma yuvarlanacakları

hususunda uyarır. Tabi buna ek olarak da onlar için kötü akıbet (son)vardır.

Çünkü, nice akıl sahibi insanlar vardır ki ümmetini hayırlara yönlendirmiş, onları izzete ve şerefe götürmüştür. Böylece o ümmetin makamı yücelmiş ve diğer insanlara önderlik etmiştir. Bütün insanlığa hayır ve mutluluk sunmaya başlamıştır.

Cahil insan ise tarihteki kötü ve şerli olaylara bakar, bunları kendine örnek alır. Servet elde etmek, makam ve iktidar sahibi olmak gayesiyle bu yollarda yürür. Ayrıca servetler biriktirmek, başkaları üzerinde iktidar sahibi olmak hırsıyla da ümmeti peşinden gitmeye çağırır. İsterse bu yaptıkları fesada, anarşiye ve

haramların çiğnenmesine yol açsın, bunlara aldırış etmez.

Nice cahil insanlar vardır ki, sadece şöhret veya servet yahut makam uğruna ümmetini cinayetler işlemeye ve başka ümmetleri yok etmeye sürüklemiştir. Böylece ümmetini, diğer ümmetler nezdinde zelil etmiş ve insanlar arasındaki değerini düşürmüştür. İnsanlar, işledikleri cinayetler, yaptıkları bozgunlar ve münkerler sebebiyle o ümmete uğursuz gözüyle bakmaya başlamışlardır.

Allah'ı teala buyuruyor ki:

"Mülk elinde olan Allahı yücedir. O, her şeye kadirdir. Hanginizin daha iyi amel işleyeceğini denemek için ölümü ve hayatı yaratan O'dur. O, her

şeye galiptir, çok affedendir"^[1]

Dolayısıyla bizim tarihimizi iyi okumamız gerekmektedir. Hakka davet edenleri, iman ehli insanları, mücahitlerin komutanlarını tanımalı, izlerini takip etmeli ve yürüdükleri yollardan gitmeliyiz. Çocuklarımızı buna göre yetiştirmeli, o insanların hayatlarını öğretmeliyiz. Çocuklarımıza onları örnek almalarını öğütlemeliyiz. Bu hususta çocuklarımızı takip etmeli, yanlış yapmaları halinde hesaba çekmeliyiz.

Allah'ı teala buyuruyor ki:

"İlk iman eden muhacirler ve ensar ile iyilik yaparak onlara tabi olanlardan Allah razı oldu.

---

^[1]

Mülk suresi, 1-2.

Onlar da Allah'tan razı oldular. Allah, onlar için altından ırmaklar akan cennetler hazırlamıştır. Onlar, orada ebedi kalacaklardır. İşte büyük kurtuluş budur"^{2[2]}

Bunun yanında -tarihimizi okurken- batıla davet edenleri, heva sahibi, menfaatçi insanları, arzularının peşinden gidenleri, mücrimlerin ve günahkarların önderlerini de iyi tanımamız gerekir. Onlardan uzaklaşmalı, hayatımızı onların hilafına tanzim etmeliyiz. Çocuklarımızı onlardan nefret etme duygusuyla yetiştirmeliyiz. Onların siretlerinin ne derece kötü olduğunu çocuklarımıza öğretmeliyiz. Böylece

---

^{2[2]}

Tevbe suresi, 100.

çocuklarımızdan o tür yollardan uzaklaşmalarını istemeli, bu hususta onları göz önünde tutmalı ve yapmaları halinde hesaba çekmeliyiz.

Allah'ı teala buyuruyor ki:

"Zalimler ise, kendilerine verilen refahın peşinde koşular ve suçlular (mücrimler) oldular"^{3[3]}

"Kalbini bizi anmaktan uzaklaştırdığımız, arzularına uyan ve işi gücü haddi aşmak olan kimseye sakın uyma"^{4[4]}

"Ey iman edenler! Yahudileri ve hristiyanları dost edinmeyin. Onlar, birbirinin dostudurlar. Sizden kim onları dost edinirse, şüphesiz onlardan olur."

3[3] Hud suresi, 116.

4[4] Kehf suresi, 28.

Muhakkak ki Allah, zalim kavmi hidayete erdirmez."^{5[5]}

İşte bu kısa tarihi inceleme neticesinde kardeşlerimizi tanıyacak ve onlarla yardımlaşacağız. Onlardan almamız gereken örnekleri de alacağız. Nitekim düşmanlarımızı da iyi bilecek ve onlardan uzaklaşacağız. Almamız gereken tedbirleri de alacağız.

Son olarak yüce ve kudret sahibi Allah'tan bize rüşdümüzü ilham etmesini, bizi doğru yola iletmesini ve amellerimizi rızasına halis kılmasını niyaz ediyoruz.

Son duamız:

Alemlerin rabbi Allah'a
hamdolsun!

Rasüllerin ve nebilerin sonuncusu olan Hz. Muhammed (s.a.v), nebilerin ve rasullerin bi'setinin fetreti yaşadığı merhaleden sonra gönderildi.

Allah'ı teala buyuruyor ki:

"Ey Kitab ehli! Bize müjdecî ve uyarıcı gelmedi" demeyesiniz diye, peygamberlerin arasının kesildiği bir devirde size gerçekleri açıklayan peygamberimiz geldi. İşte size müjdecî ve uyarıcı geldi. Allah her şeye kadirdir"^{6[6]}

Hz. Muhammed (s.a.v), İsa

---

^{6[6]}

Maide suresi, 19.

(a.s)'ın doğumundan 571 sene sonra gönderildi. Hz. İsa ise 33 yıl yaşadı. $571-33=538$ İsa'nın göğe yükseltilmesi ile Hz. Muhammed'in doğumu. Hz. Muhammed'de 40 yaşında peygamber olarak gönderildi. $538+40=578$.

Hz. Muhammed (s.a.v) bütün insanlığa peygamber olarak gönderildi. Allah'u teala buyuruyor ki: *"(Ey Muhammed)! Biz, seni bütün insanlara bir müjdeci ve uyarıcı olarak gönderdik. Fakat insanların çoğu bilmezler"*^{7[7]}

Bundan önce ise nebiler ve rasuller sadece kendi kavimlerine gönderilirdi. O peygamberin daveti de o kavmin anlayışına, örf-adetlerine ve ihtiyaç duyduğu hususlara göre olurdu. Son davet

ise bütün insanlık için gönderildi. Geçmiş bütün hükümleri neshe-den genel bir şeraitle geldi. Bundan dolayı artık dünyada hiçbir kavmin ne daveti ne de şeriatı kalmıştır. Yeryüzünün sakinleri değişik çevrelere mensup olmalarına, temayüllerinin farklılığına rağmen İslam'ı bir akide ve hayat düzeni olarak benimsemek zorundadırlar.

Rasulullah davetine Mekke'de başladı. Allah'ın ayetleri de açık, seçik manalarla iniyordu. İnsanı, kendini ve kendi içinde cereyan eden şeyleri, kainatı ve kainatta olanları düşünmeye, tefekkür etmeye davet ediyordu. Çünkü tefekkür eden, tefekkür ettiklerini ölçüp biçen ve bunlardan ibret alan kişi Allah'a hakiki bir şekilde iman eder. İmanı kalbe yerleşir, akli delillerle sebat kazanır.

Allah'ın yolundan ayrılmaz. Artık hiçbir kuvvet onu imanından kaydıramaz. Bilakis imana davet eder ve bu uğurda canı ve sahip olduğu her şeyle cihad eder, mücadele verir.

Allah'ı teala buyuruyor ki:

"Yeryüzünde iman ehli için birçok ayetler vardır. Nefislerinizde de... hâla görmeyecek misiniz?"^{8[8]}

Yaratılmış olan insan, bedenine yerleşmiş olan ruhu,... damarlarda dolaşan ve vücudun gıdasını veren kanı... Hissetmeyi sağlayan sinir sistemini... Türlü fikirler üreten ve idrak etmeyi sağlayan aklı... gözün görme enerjisini... Kulağın duyma özelliğini,.. Koku almayı... Ve bütün bunların doğumdan ölüme

kadar kesilmeden devam etmesini.. düşünsün. Evet yaratılmış olan insan bütün bunların kaynağının kim olduğunu tefekkür etsin? Acaba bunları var eden o mahluku yaratan yüce hâlık'(yaratıcıdan) başkası mıdır? Kadir olan, nimetler veren, aziz ve hakim olan Allah ne yücedir!!

Ayrıca Allah'ı teala şöyle buyurmaktadır:

"Gökleri, yeri ve aralarında bulunanları altı günde yaratan ve sonra arşa istiva eden Allah'tır. Allah'tan başka ne bir dostunuz ne de bir şefaathiniz vardır. Hiç düşünmez misiniz?"^{9[9]}

"Şüphesiz, göklerin ve yerin yaratılmasında, gece ve

gündüzün değişmesinde, insanların faydasına olan şeylerle denizde yüzen gemilerde, Allah'ın gökten su indirip onunla yeryüzünü ölümden sonra diriltmesinde, yeryüzünde her türlü canlıyı yaymasında, rüzgarı ve yerle gök arasında emre hazır olan bulutları çeşitli yönlerle çevirmesinde, aklını kullanan bir topluluk için ibretler vardır"^{10[10]}

Şüphe yok ki bu uçsuz bucaksız gökleri yeryüzü ve onun genişliğinin, gündüz vakti doğup dünyayı aydınlatan, akşam vakti batıp her tarafın karanlığa boğulmasına yol açan -böylece değişmeyen ve asla bozulmayan bir düzen içinde gece gündüzün oluşmasına sebep olan- güneşin yaratılmasını düşünen...

Aynı şekilde gökten inip, kuraklık isabet ettikten sonra yeryüzünün dirilmesine (yeşermesine), canlıların hareketlenmelerine, otların bitip ağaçların yeşermesine sebep olan suyu düşünen insan...

Evet insanlardan bu apaçık olayları, bu zahir delilleri, ayetleri tefekkür eden kişi sağlam bir inanç, değişmez bir yakın ile Allah'a iman eder. O'na hakkıyla ibadet eder ve kendisine indirmiş olduğu şeriata tabi olur.

İşte Rasulullah (s.a.v) kavmini Allah'a ibadet etmeye, putlara tapmayı, Allah'a şirk koşmayı, O'na bir şeyleri denk tutmayı terk etmeye davet etti. Onları atalarının taptıkları şeyleri bırakmaya çağırdı. Bunun yanında onları ahlaki faziletlere geçmişlerden kalan adetlerden ve

düşmanlıklardan uzak durmaya davet etti.

Rasulullah (s.a.v) de kavmi içinde emanet doğruluk yüce bir ahlaka sahip ve karakterli biri olarak biliniyordu. Nitekim es-Sadık (doğru sözlü) ve el-Emin (Güvenilir) lakaplarıyla anılır olmuştı.

İslam davetine Kureyş'ten grup cevap verip iman ettiler. Diğer bir grup inatçılık ve asabiyetçilik yaparak ve de menfaatlerini kaybetme, makam-mevkilerini yitirme kaygısı, ayrıca atalarından miras aldıkları puta tapma adetini korumak için bu davete icabet etmeyip inkarcı (kafir) oldular.

Rasulullah (s.a.v) iman edenleri güzel ahlak hasletlerine sahip olmak ve Salih ameller işlemek üzere eğitmeye çalıştı.

Mü'minlerin kalplerine imanın yerleşmesi ve şirkten uzaklaşmaları için çaba harcadı. Nihayetinde iman edenler bir ailenin fertleri gibi birbirine bağlı tek bir cemaat haline geldiler. İmanında samimi, Rabbine ve rasulüne itaat eden, tek derdi Allah'a davet etmek ve İslam'ı yaymak olan bir cemaat oldular.

Rasulullah'ın getirdiği daveti inkar eden ikinci fırka ise davetin önünde durmak için elinden gelen çabayı harcadı. Rasulullah'ın emin, sadık, iffetli ve şerefli bir insan olduğunu bilmelerine rağmen onun getirdiklerini inkar ediyorlardı. Bu fırka iman edenlerin üzerinde baskı kurmayı, onlara eziyet etmeye, bazı mü'minleri işkencelere tabi tutmaya, bazılarını da öldürmeye çalıştı. Öyle ki, bunun neticesinde bazı mü'minler Rasulullah'ın

tavsiyesiyle Habeşistan'a hicret etmek zorunda kaldılar. Ancak bir müddet sonra tekrar memleketleri Mekke'ye döndüler.

Hac mevsimi geldiğinde Rasulullah (s.a.v) davetini kabilelere arzetti. Tebliğini, şiirlerin okunduğu genel toplantılarda insanlara sundu. Bunun üzerine Yesrib'in bazı ileri gelenleri islam'ı kabul ettiler. Nitekim daha sonra Rasulullah ve arkadaşı Ebu Bekir oraya hicret ettiler. İslam daveti Rasulullah'ın hicretiyle Medine-i münevvere ismini alan Yesrib'de yayılmaya başladı. Artık Medine'nin çoğunluğunu Müslümanlar oluşturuyordu. Geriye onlara düşmanlık yapan Evs ve Hazrec'den Müslüman olmayan birkaç kişi ile Müslüman olduğunu söyleyip küfrüne devam eden münafıklar kalmıştı.

Münafıkların bir kısmı da Bedevilerdendi. Bunlara ek olarak bir de Yahudiler vardı. Yahudiler Medine'de birkaç kabileydi. Kaynuka oğulları Nadir oğulları, Kurayza oğulları...

Yahudiler de Rasulullah'la anlaşma yapmalarına rağmen en azılı düşmanlardandılar.

İSLAM DEVLETİ

Rasulullah (s.a.v) Medine'de İslam devletini kurdu. Kısa zaman sonra devlet güçlendi. Düşmanları engellemek ve İslam'a açıkça savaş açanlarla savaşmak için seriyeler gönderildi. Ayrıca aynı hedefi gerçekleştirmek maksadıyla Rasulullah'ın komutasında gazveler düzenlendi. Bu savaşlarda peşpeşe zaferler kazanıldı. Mute'de Rumlar ve

onlara yardım edenlere karşı savaşıldı. Tebuk seferi düzenlendi ki bu, o devletin şanını yükseltti, Araplara ve Rumlara devletin gücünü gösterdi. Bunun yanında Rasulullah, açıkça düşmanlık yapıp, Müslümanların düşmanlarıyla ittifak yaptıkları ortaya çıkınca Yahudileri, Medine'den sürdü. Nitekim daha sonra da Hayber, Vadi'l-Kura Fedek ve Teyma'da onlara karşı savaşıp zaferler elde etti.

Rasulullah'ın hayatının sonuna doğru artık İslam dini arap yarımadasının çoğuna yayılmış ve burada nüfuz sahibi olmuştu.

Rasulullah (s.a.v) hicretin onbirinci senesi Medine'de vefat etti. O'nun ardından Ebu Bekir'e halife olarak beyat edildi.

Ebu Bekir (r.a) Rasulullah'ın yolunda yürümeye devam etti.

Allah'a davet görevini yerine getiriyor, Allah yolunda cihad ediyor ve şeriatı tatbik ediyordu.

Kalplerinde hastalık bulunan, korktuğundan dolayı ve maslahat gereği Müslüman olduğunu söyleyen bazı insanlar Rasûlullah (s.a.v)'in vefatından sonra İslam devletinin zayıfladığını zannettiler. Bunların bir kısmı liderliği ve iktidarı ele geçirmek için çalışmalar yapmaya başladı. Bağımsızlıklarını ilan ettiler, dinden döndüler. İsyan bayrağını açıp, eski putperestliklerine döndüklerini ilan ettiler.

Riddet haberleri o günün büyük devletleri olan Rum (Bizans) ve Pers imparatorluklarına ulaştı. Onlar da mürtedleri tanıdıklarını ilan ettiler. Onları kışkırtmaya başladılar. İslam devletine karşı

savaşmaları için desteklediler.

Müslümanların halifesi Ebu Bekir (r.a) Allah'a davet etmek ve Allah yolunda cihad etmek için ordular hazırladı. Bu ordular mürtedleri ortadan kaldırdı, Rumlara ve Perslere karşı savaşmak üzere yoluna devam etti. Nitekim bunlar mürtedlere destek vermişlerdi.

Ebu Bekir (r.a) vefat edince, bu sefer Ömer b. El-Hattab'a beyat edildi. O da Rasulullah'ın ve Ebu Bekir'in takip ettiği yolu takip etti. Ondan sonra gelenler de aynı yolda yürüdüler.

Mücahitler, mürtedleri ortadan kaldırdınca, İslam dininin yayılmasına engel oldukları ve mürtedleri destekledikleri için Rumlara ve Perslere karşı savaş açtılar.

Müslümanlar,

Pers

topraklarına doğru yöneldiler ve orayı fethettiler. Kisraların devleti yok oldu, dini olan Mecusilikte ortadan kalktı. İnan halkı da tam bir kanaat ve imanla İslam'a girdi. Bu topraklar İslam devletinin bir parçası haline geldi.

Diğer tarafta Rumlar da Müslümanların karşısında gerilemeye başladılar. Şam topraklarından, Mısır'dan ve Anadolu'nun bir kısmından çekildiler. Bu bölgelerde İslam devletine dahil oldu.

Bu şekilde İslam devleti genişledi ve Arap yarımadası, İnan, Irak, Şam, Mısır ve Anadolu'nun bir kısmını hakimiyetine aldı. Bunun yanında Müslümanların sayısı da arttı. Devletin gücü de büyüdü ve düşmanların korktuğu, devletlerin çekindiği bir hale geldi.

Arap yarımadası da putperestlikten ve gayr-i Müslimlerden arındırıldı. Bir tek Hz. Ömer'in onları sürgün etmesinden sonra Yahudilerden az bir grup Yemen'de yaşıyordu.

Bunun neticesinde İslam düşmanları şu üç fırkadan oluşuyorlardı:

1-Yahudiler: Bunlar Yemen'de bulunan az bir grup ile İslam devletinin farklı yerlerinde dağınık gruplar halinde yaşıyorlardı.

2-Mecusiler: Müslümanlar Pers topraklarını ele geçirince oranın halkı Müslüman olmuş ve iman kalplerine yerleşmişti. Oranın sakinleri İslam ümmetinin evlatları oldular. Ancak Mecusilerin ileri gelenleri ile Pers imparatorluğunun hakimleri yurtlarında kalabilmek,

halklarıyla ilişki halinde olmak ve onları etkileyip aralarında fitneler serpmek için Müslüman olduklarını gösterdiler.

3-Rumlar: Bunlar Ortodoks mezhebine mensup hristiyanlardı. Nüfusu oldukça kalabalık olan geniş bir devlete sahiplerdi.

Bu üç topluluğun düşmanlığı, akidevi esaslara, akidedeki ihtilaftan doğan kine, Müslümanlar karşısında yaşadıkları hezimetlere, ellerinde mevcut olan bölgelerin halklarının İslam'a girmesine dayanıyordu. Ayrıca Yahudiler de, ihanetleri, fitneleri ve entrikaları neticesinde Arap yarımadasından sürgün edilip birçok hezimet yaşamışlardı.

YAHUDİLER

Yahudilerin, savaşacakları bir devleti yoktu. Az ve dağınık bir topluluktu ki ne çarpışabilir ne de savaşabilirlerdi. Kalplerini ve nefislerini kin ve nefret doldurmuştu. Kendilerine yüce, Allah'ın da seçkin halkı zannediyorlardı. Halbuki onlar en adi halk en aşağılık ümmetti. Nerede bulunurlarsa tek bildikleri insanlar arasında fitneler yerleştirmektir. Mal ve makam elde etmek için kullandıkları üslup kadınlardı. Tâ Hz. Yakub döneminden kanaatleri insanların birbirine baba değil de anne yoluyla bağlı olduklarıdır. Bundan dolayı Yakub'un çocukları arasındaki ihtilaf anneye dayanıyordu. Çünkü Rubin, Şem'un, Lâvey, Zebâlun, Yahuda ve

Yâsehar Hz. Yakub'un hanımı Leyya binti Leyyân'ın çocuklarıydı. Yusuf ve Bünyamin ise Hz. Yakub'un hanımı Râbil b. Leyyan'ın çocuklarıydı. Hz. Yakub'un iki eşi de kardeşti. Buna rağmen Leyya'nın çocukları Rahil'in iki çocuğuna karşı kin duyuyorlardı. Bu kinleri, akrabalığın anne yoluyla olacağına kanaat ettikleri için senelerce devam etti. Bu kanaat de nesilden nesile miras olarak geçti. Hz. Yakub'un cariyeleri Zelfâ ve Belhadan olan çocukları Dan, Neftâli ve Câd ise çoğunluğa uyarak Leyya'nın çocuklarına yakın duruyorlardı. Ayrıca Yakub (a.s) gördüğü rüyadan sonra Yusuf ve kardeşi Bünyamin'i diğer kardeşlerine üstün tutuyordu.

Allah'u teala buyuruyor ki:

"Hani bir zaman Yusuf babasına:
"Babacığım! Rüyamda onbir yıldızla güneşin ve ayın bana secde ettiklerini

gördüm. Demişti. Babası da ona şöyle demişti: yavrum! Bu rüyanı sakın kardeşlerine anlatma, (Yoksa) sana tuzak kurabilirler. Şüphesiz ki şeytan, insan için apaçık bir düşmandır. İşte böylece Rabbin seni seçecek sana rüyaların tabirini öğretecek, daha önceki ataların İbrahim ve İshak'a nimetini tamamladığı gibi, sana ve Yakub oğullarına da nimetini tamamlayacaktır. Şüphesiz ki Rabbin Alîm'dir. Hakîm'dir"[1]

Yahudiler arap yarımadasında fitne tohumları ekmekte ve hedefleri için kadınları kullanmakta rollerini çok iyi gerçekleştiriyorlardı. Aynı işi İslam devletinin kuruluşundan önce Yesrib'de yapıyorlardı. Bu devlet kaim olunca biraz boyun eğip kendilerini tuttular. Ancak sonra

---

[1] Yusuf, 4-6.

tekrar fitne ve fesada geri döndüler. Bunun üzerine Müslümanlar onları peşpeşe Medine'den çıkardılar. Onlardan bir fırka fitneye başvurduğu an Müslümanlar onları yenip Medine'den sürdüler. Bu şekilde Kaynuka oğulları Bedir gazvesinden sonra Kurayza oğulları da Hendek gazvesinden sonra sürüldüler. Böylece Medine de Yahudi kalmadı.

Yahudiler Hayber, vadil-kura, Fedek ve Teymâ'da Müslümanları birbirine karşı kışkırtıp aralarında fitne çıkarmaya çalıştılar. Ancak Müslümanlar karşısında hezimete uğrayıp boyun eğmek zorunda kaldılar. Hayatlarını zelil bir şekilde sürdürdüler. Zahiren boyun eğdiklerini, suskun kaldıklarını gösterdiler. Ancak kin kalplerinde kaynıyor, nefislerindeki nefret taşıyordu. Fitne tohumlarını ekmek için uygun fırsatı bekliyordular. Kadınların erkeklerin arasına

girmesinin mümkün olacağı anları kolluyorlardı. Ancak müslümanlar iman ve takva ehli oldukları müddetçe bunu nasıl elde edebilirler.

Yahudiler kinleri sebebiyle bir müslümanı yalnız yakalasalar öldürüyorlardı. Ardından cinayetlerini gizlemeye çalışıyorlardı. Müslümanlara zarar verebilecekleri hiçbir fırsatı da zarar vermeden kaçırmıyorlardı. Yeter ki bu cinayetlerini gizleyebileceklerine inansınlar. Rasulullah (s.a.v) döneminde Harise oğullarından Abdullah b. Sehl'e saldırıp öldürdüler. Rasulullah ve Müslümanlar onun öldürülmesinde Yahudileri sorumlu tuttular. Bu zat Hayber'en hurma almak için gitmişti. Fakat dönmemişti. Bir suyun başında boynu kırılmış ve suya atılmış bir halde ölü bulundu. Ailesi haberini alınca onu alıp defnettiler. Rasulullah'ın yanına gidip olanları

anlattılar. Bunun üzerine Rasulallah, Yahudilere Şu mektubu gönderdi.

"Muhakkak ki evlerinizin arasında bir zat ldrlmŐ olarak bulundu. Bu zatın diyetini ödeyin" Onlar da Rasulallah'a Allah'a yeminler ederek onu ldremediklerini, öldüreni de bilmediklerini yazdılar. Bunun üzerine Rasulallah, zatın diyetini ailesine verdi. Orada Yahudileri arap yarımadasından çıkarmak gerektiğini hissetti.

Cabir(r.a)'dan rivayet edildiğine göre, mer b. el-Hattab Şöyle dedi. Rasulallah (s.a.v) buyurdu ki:

"EĞer yaŐarsam, muhakkak Yahudileri ve hristiyanları arap yarımadasından çıkaracağım, öyle ki orada müslümanlardan başka kimseyi bırakmayacağım"

Ebu Ubeyde b.el-Cerrah'tan rivayet edildiğine göre Şöyle dedi.

"Rasulullah'ın en son söylediği söz:

Hicaz Yahudilerini ve Necran hristiyanlarını arap yarımadasından çıkarın"[2]

Mü'minlerin annesi Hz. Aişe(r.a)'dan rivayet edildiğine göre şöyle dedi:

"Rasulullah'ın en son vasiyeti (emri) Şu buyruğuydu:

"Arap yarımadasında iki din bırakılmasın"[3]

Hız. Ebu Bekir (r.a) mürtedlere ve zekat vermeyi kabul etmeyenlerle savaşmakla meşgul olduğundan Yahudileri çıkarmadı. Vefat edinceye kadar, Rasulullah'ın Yahudilerle olan muamelesinin aynısını uyguladı. Ardından gelen Ömer b.Hattab(r.a)

---

[2] Müsned, Beyhaki.

[3] İmam Ahmed rivayet etmiştir.

hilafetinin ilk dönemlerinde bu uygulamayı devam ettirdi. Ancak Rasulullah'ın ölüm hastalığında söylediği;

"Arap yarımadasında iki din bir arada olmaz (olmasın)" buyruğu kendisine ulaşınca Ömer (r.a) bu meseleyi araştırdı. Bu hükmün varlığından emin olunca da Yahudilere haber gönderdi ve şöyle dedi:

"Muhakkak ki Allah'u teala sizin sürülmenize izin vermiştir. Çünkü bana Rasulullah'ın şöyle buyurduğu haberi geldi: "Arap yarımadasında iki din bir arada olmaz(olmasın)" Yahudilerden Rasulullah'la anlaşma yapmış olanlar bu anlaşmalarını bana getirsinler, bunu sonuna kadar uygulayayım. Rasulullah'tan bir ahit almayanlar sürgün için hazırlansınlar. Bu şekilde Ömer b. el-Hattab onları

sürmüŖ oldu.[4]

Hayber'de sahip oldukları mallara değer biçildi ve yapılan anlaşma gereği yarısı onlara verildi, ardından sürgün edildiler. Ömer b.el-Hattab (r.a) onlara ait olan ürünlerin, develerin, malların deve yükünde kullanılan ip ve tahtaların hepsinin parasını verdi. Bir hardal tanesini bile eksiltmedi. Hatta gizli gizli kaçırdıkları Ŗeylere de göz yumdu.

Arap yarımadasının sınırlarının neresi olduğunda ihtilaf edilmiŖtir. Bundan maksat bütün yarımada mı yoksa sadece Hicaz bölgesi mi?

Ömer (r.a) Hayber Yahudilerini sürgün edince Fedek'te yaşayn Yahudilere arazilerinin ve mallarının yarısının değerini biçmeleri için Zeyd b. Sabit'le beraber Ebu'l-Heysen b. el-Teyyihan ve Sehl b. Ebi

---

[4] Siret-i İbn HiŖam.

Hayseme'yi gönderdi. Ömer (r.a) malların diğer yarısının parasını verip Fedek Yahudilerini de Şam'a sürgün etti. Vadi'l-Kura Yahudilerine de aynı şeyi yaptı.[5]

Necran hristiyanları da, anlaşmanın şartlarına aykırı davrandıkları, faizli alış-veriş yaptıkları ve fitne, fesat çıkardıkları için sıranın onlara geldiğini hissettiler. Ömer(r.a), onları da Şam ve Irak topraklarına sürgün etti. Bunlardan bazıları Irak'ta Kufe taraflarına yerleştiler. İkame ettikleri beldeye Necraniye adını verdiler.

Böylece Ehl-i Kitaba rap yarımadasından çıkartılmış oldu. Sadece Yemen taraflarında Yahudilerden az bir topluluk kaldı. Bundan dolayı kin beslemeye ve

---

[5] Bkz. Silsilet'ül hulafa, telif:
Mahmud Şakir

nefretle dolup-taşmaya başladılar. Bu yüzden fitne çıkarmak, ve bölücülük yapmak maksadıyla bunlardan bazıları İslam topraklarına girdiler. İlk girdikleri bölge de arap yarımadasıydı. Tabii bunu kendilerini gizleyecek perdeler edindikten sonra yaptılar. Bu çerçevede yaptıkları iş Müslüman olduklarını gösterip, içindekileri gizlemektir. Bu Yahudilerden biri de:

1-Abdullah B. Sebe’:

İbn’us-Sevdâ olarak da bilinir. Kendisi San’a Yahudilerindendir. Kendine Müslümanların güç kaynağı, birbirlerine tutunmalarının vesilesi akidelerini bozmayı, onları birbirine düşürmek için çalışıp çaba göstermeyi hedef tayin etti. Bunun için planlar kurmaya, hedefini gerçekleştirmeye yardımcı olacak konuları incelemeye başladı. Birkaç yılını bunların hazırlığıyla geçirdi.

Hedefini tam belirleyip yayacağı hain fikirlerin olduğunu izhar etti. İnsanların arasına ilim ve fikir ehli kisvesi altında girdi. Diyar diyar dolaşıp fikirlerini âvâm halka bedevilere, İslam'a yeni girmiş insanlara arzitmeye başladı. Fertlerle birebir görüşüyor. Onlarla konuşuyor, İslam'ı iyi bildiğini, ilim-irfan sahibi biri olduğunu gösteriyordu.

Müslümanların akidelerini bozmak için yaydığı fikirlerden bazıları şunlardı:

"İsa'nın döneceğini iddia edip, Muhammed'in dönmeyeceğini söyleyen insanlara şaşılır. Halbuki Allah'u teala şöyle buyuruyor:

"Sana Kur'an'ı farz kılan (Allah) elbette seni bir dönüş yerine geri çevirecektir"[6]

---

[6] Kasas, 85.

O yüzden Muhammed tekrar gelmeye İsa'dan daha hak sahibidir."

Bu şekilde insanları akidelerinde şüphelere düşürmeye başladı. Karşılaştığı insanlar ise yeni İslam'a girmiş olan felsefeleri, münakaşaları bilmeyen insanlardı. Çöllerde yaşayan bedeviler ise çok daha kıt anlayışlılardı. Herhangi bir şeye de inanırlarsa bunu onların zihinlerinden basit bir yolla sökmek kolay bir şey değildi. Aynı zamanda bu insanlar tefsir ilmini bilmiyorlardı. Bu Yahudi de entrikacı, pis biriydi. Yalan atıyor ve ayetlerin tefsirini değiştiriyordu.

Abdullah b.Sebe' denilen bu Yahudi foyası ortaya çıkmasın, ve arkasından bu adam İslam'ı yıkmak istiyor denmesin diye kendine Ali b.Ebi Talib'i kalkan edindi. Ki arkasından, "bu adam insanları yüce bir sahabiye çağırıyor. Bu sahabe, Rasulullah'ın amcasının oğlu,

İslam'a ilk girenlerden, cennetle müjdelenen on kişiden biri ve aynı zamanda Rasulullah'ın da damadıdır. Öyle ise bu zâtın davet ettiği şeyde herhangi bir şüphe yoktur.

Ali b.Ebu Talib (r.a), Abdullah b.Sebe'i tanımıyordu, yaptıklarını takrir etmiyor, söylediği hususlarda asla ona destek vermiyordu. Ancak sonraları bu Abdullah b.Sebe' denilen Yahudi Hz. Ali'yi yüceltmeye devam etti. Öyle ki onun bütün sahabelerden üstün olduğunu söylemeye başladı. Çünkü onu, Rasulullah'ın veliahtı olarak kabul ediyor, yerine hilafete geçenleri ona zulmetmiş, haddi aşmış ve vasiyete hiyanet etmiş olarak nitelendiriyordu. Bu kimselerden kastı, Rasulullah'tan sonra hilafete geçen Ebu Bekir, Ömer ve Osman'dı...

Abdullah b.Sebe' aşırılığında daha da ileri gitti. Bir zatı yüceltmeyi

aşıp küfre kadar ilerledi. Kur'an'ın hepsini bilen tek sahabenin Hz. Ali olduğunu Müslümanların ellerindeki Kuran'ın ise indirilmiş olan Kitab'ın ancak üçte birine tekabül ettiğini dile getirmeye başladı. İşte küfre saplanıp dinden çıkma ve akideden uzaklaşma merhalesi burada başladı.

Daha sonraları Abdullah b.Sebe küfrünü katlayarak, aslında son Peygamberin Hz. Ali olduğunu, ancak Cebrail'in risaleti Hz. Ali'ye getirmesi gerekirken Muhammed (s.a.v)'e getirdiğini söyledi.

İbn Sebe' bununla yetinmeyip dalalet ve sapıklığında ilerlemeye devam etti ve Hz. Ali'nin beşeriyetin üzerinde bir mertebeye sahip olduğunu söyledi. İşte bu aşırılık, bu fikirlere uyan veya peşinden giden herkesin akidesini bozdu. Buna inananların dinden çıkmalarına sebep oldu. Aynı zamanda bu düşünceler

İslam'a müntesib olanlar arasında ayrılık tohumlarını ekti. Bu fikirleri veya bir kısmını savunan insanlar bulunduğu müddetçe de bu ayrılık devam edecektir. Bazı insanlar bu fikirlerin tamamını değil de bir kısmını benimsemiş olabilir. Ancak ayrılıklar, (bölünmeler) bu fikirler neticesinde vaki olmuştur. Herkesin, görüşünü savunmaya taassub yapmaya ve görüşünü destekleyecek deliller bulmaya çalışmasıyla da bu ayrılık açısı genişlemeye başladı.

Nihayetinde İbn Sebe' denilen bu fitneci işi şuna kadar ulaştırdı. "Ali (r.a) bulutların üzerindedir. Öfkelendiğinde ondan bir ses çıkmaktadır. Gök gürültüsü denilen şey de bu sestir.

Annesine nispetle İbnus-Sevde denilen Abdullah b.Sebe' Yemen'den Hicaz'a intikal etti. Ancak Hicaz'da aradığını bulamadı. Çünkü burası

sahabeler ve onların evlatlarıyla doluydu. İslam'ı bilinçleri de yerindeydi, sarsılmaz bir akideye de sahiptiler. Bu bölge İslam'ın beşiği idi, İslam davetçileri de burada yaşıyordu.

Bu sefer İbn-us-Sevde Basra'ya doğru ilerledi. Oradan da Kufe'ye geçti. Sonra Şam'a doğru yöneldi. Ancak orada da amacına ulaşamadı. Çünkü Şam'da bir kişiyi bile etkileyememişti. Bilakis Şamlılar onu beldelerinden kovdular. Bunun üzerine Mısır'a gitti ve oraya yerleşti. Daha önceleri fikirlerine ilgi gösteren iletişim başka bölgelerden olan kişilerle Mısır'dan iletişim kurmaya çalıştı. Sahabelerden bir kısmını överken diğer bir kısmını tenkid ediyordu. Tenkidlerini de özellikle halife üzerinde yoğunlaştırıyordu, çünkü halife İslam'ı ve Müslümanları temsil ediyordu.

Abdullah b.Sebe'in bazı fikirlerini, Mecusiliklerine İslam'ın son verdiği bazı Mecusi din adamlarıyla, devletlerini Müslümanların yıktığı Kisra'lar benimsediler. Bunların halkları Müslüman olmuşlardı. Artık önlerinde konumlarını korumak için Müslüman olduklarını gösterip cahiliyede sahip oldukları düşünceleri içerden muhafaza etmekten başka yapacak bir şeyleri yoktu. İman etmiş ve İslam'a girmiş olan halklarıyla aralarındaki irtibatı ancak bu şekilde koruyabilirlerdi. Bununla da halklarıyla iletişim kurmak ve akideye muhalif fikirleri yaymak mümkün olurdu.

Bu çerçevede Kisra'lar ve Mecusi din adamları İbn Sebe'in fikirlerinde aradıklarını bulmuşlardı. Sürekli bu fikirlerden istifade ediyorlar ve iletişim halinde oldukları halklarının arasında bunları yayıyorlardı.

Abdullah b. Sebe'in fitnessinin getirdiği neticelerden biri de üçüncü raşid halife Hz. Osman'ın şehid edilmesi olmuştu.

2-Muhammed B. Nusayr:

Kin ve nefret Yahudilerin kalplerinde fokurdamaya devam etti. Hicri 3.asrın ilk yarısında da yine onlardan biri olan Muhammed b. Nusayr, kendini müslümanmış gibi göstererek Yemen'den Irak'a doğru yürüdü. Yolda giderken doğup-büyüdü yeri gizlemek için Nümeyroğullarının yanına Feyafi bölgesinde ikamet etti. Bir süre sonra ise Irak'a göçtü ve Hasan el-Askari ye yakınlaşmaya başladı. O'nun hizmetinde bulundu. Nihayetinde imamiye mezhebinin önde gelenlerinden sayıldı. Hasan el-Askari h.260 senesinde vefat edince, onun kardeşi olan Yahya el-Askari, Muhammed b. Nusayr'dan bölgeden

ayrılmasını söyledi. Ancak Muhammed b.Nusayr, önce vefat eden imamın kapısı... Sonra da vefat, eden Hasan el-Askari'nin oğlu küçük imama gelen vahyin kendisi olduğunu iddia ederek ayrılmak istemedi. Bunun üzerine Yahya ona şöyle cevap verdi:

"Bu nasıl bir yalandır? Nasıl bir iftiradır? Ayrıca bunu kime söylüyorsun? Hasan benim kardeşimdi. İnsanlar için de onu en iyi ben tanırım. O kısır bir adamdı. Nasıl olur da çocuğu olduğunu söylersin?"

Yahya el-Askari, Muhammed b. Nusayr'ı göç etmeye zorladı. O da bineğine atlayıp gitti. Yola çıkmadan önce de şunları söyledi: "Vefat eden imam Hasan el-Askari'nin oğlu İmam Muhammed el-Mehdi dehlize girdi. Dünya'yada her taraf zulümle dolduktan sonra adaleti yeniden

ikame etmek için dönecektir."

İbn Nusayr bunları söyledi, çünkü o da biliyordu ki dehlizde kimse yoktu ki geri gelsin.

Muhammed b. Nusayr Şam'daki Kelbiye dağlarına gitti. Abdullah b. Sebe'nin sistemiyle çalışmaya başladı. Hz. Ali'nin ilah olduğunu, zaman zaman ayda veya güneşte ikamet ettiğini söylemeye başladı. Bölgede yerleşmiş olan Curcümelilere, Kelboğulları ve Behraoğulları kabilelerinden bazı insanları etkilemeyi başardı.

Ayrıca bu bölgeye Karmatilerden ve haçlılardan arta kalan bir grup gelip yerleşti.

Yahudilerin kadınla ilgili düşünceleri zihinlere yerleşince kadını, amaçlarını gerçekleştirmek için araç olarak kullanmaya başladılar. Kadın kendine istediğini yapabilir. Bundan dolayı bir günahı

olmaz. Dilediğini seçmekte özgürdür. Kiminle beraber olacağına devamlı bir şekilde o karar verir. Düşüncesi yayıldı. Günümüzde de kadın aynı özgürlüğe sahiptir ve aynı amaçlar için kullanılmaktadır.

3-Ubeydullah b. el-Mehdi:

Meymun el-Kaddâh b. Diysân kendini Müslüman olmuş gibi gösterdi. Ailesiyle beraber Şam'da ki Sülemiye beldesine yerleşti. Sülemiye, Hama şehrine otuz beş kilometre uzaklıkta olan ve Hamanın güneydoğusunda yer alan bir şehirdir. Buraya geldiği gibi İsmailiye fırkasının saflarına katıldı. Çocuklarından, doğan çocuklarına Muhammed b. İsmail b. Cafer es-Sadık'ın oğullarının isimlerini koymalarını istedi. Böylece isimler birbirine benzeyecek ve o aileye mensub olduğunu söylemek kolaylaşacaktı.

Meymun el-Kaddah. Muhammed b. İsmail ile aynı asırda yaşıyordu. İki ailenin nesilleri çoğaldıkça isimler birbirine benzedi.

İsmailiye ailesi Kaddahiye ailesi

İsmail ö.h.128 Diysân

Muhammed el-Mektûm ö:h.169

Meymûn

Abdullah (Ahmed el-Vefiy) ö:h.212

Abdullah

Ahmed(Muhammede et-Takiy)

ö:h.229 Ahmed

Hüseyn (Abdullah er-Rızâ) ö:h.267

Hüseyn

Ubeydullah.

İsimlerinin birbirine karışmasının sebeplerinden biri de lakaplarının (yani kod isimlerin) birbirine benzemesiydi. Nitekim şemâda beyan edilmiştir.

Meymun el-Kaddah'ın ailesi, İsmailiye fırkasından elde ettiği mallar ve onlardan aldığı destek

sayesinde büyük bir güce ve geniş imkanlara ulaştığını görünce kendini Muhammed b. ismail'in soyundan gelenlerden biri saydı. Özellikle de isimler arasında bu benzerlik bulununca... Bunun neticesinde planlarını uygulamaya koydular. Ubeydullah da, kendini Mehdi el-Muntazar (beklenen Mehdi) olarak ilan etti. Belirli bir süre Remle'de kaldıktan sonra oradan Mağrib (Fas)'e intikal etti.

Bu esnada onların Sülemiye'ye gelen tabileri orada Ubeydullah dışında biriyle görüşüyorlardı. Ancak Ubeydullah'ın imam olduğunu ilan edip Mehdi lakabını alması ile diğer zatın adı-sanı silindi gitti.

Ubeydullah, Mağrib'e gidip İsmailiye mezhebine mensub Ebu Abdullah eş-Şî'i ortadan kaldırıncaya kendi devletini kurdu.

Bazı tarihçiler şunu

söylemektedirler:

"Aslında Ubeydullah Yahudi bir adamın oğluydu. Sülemiye kasabasında demirci olarak çalışıyordu. Demirci ölünce dul kalan karısı ileri gelenlerden biriyle evlendi. Demircinin çocuğu da o adamın evinde büyüdü. Çocuk büyüyünce kendini o ileri gelen aileye nispet etti. İşte bu demircinin oğlu Ubeydullah'tan başkası değildi."

Ubeydullah h.297'de devletini kurmayı başardı. Tunus'taki Galibileri de ortadan kaldırdı. Yönetimi ondan sonra ailesi devam ettirdi. El-Muizz döneminde de. Ubeydiler h.357'de Kaf'ûr el-İhşidi'nin ölümünden sonra Cevher es-Sıkılli komutasında Mısır'a girdiler. Cevher es-Sıkılli h.358'de Kahire şehrini kurdu. Ubeydiler de oraya taşındılar. Böylece Kahire onların yönetim merkezi oldu. İşte

burada Ubeydiler ellerinden ne geldiyse yaptılar. Mısırlılar, onlardan gördükleri zulüm karşısında Ubeydillerden sürekli soylarını beyan etmelerini talep ediyorlardı. Bu durumda el-Muiz kılıcını çekiyor ve şöyle diyordu: "İşte, benim nesebim (soyum) budur." (Yani bizim soyumuz güçtür. Bu kılıçla da karşı çıkanların kellelerini uçururuz).

O dönemin Mısırlıları, davetçileri bildikleri için davet edenlerin menhecini (yani asıl gayesini) öğrenmeye o kadar titizlik göstermişken, günümüzde bu tahribatçılarla övünenler ve onları memleketinin tarihinin bir parçası sayanlar çıkmıştır. Onların kendilerini Fatıma'tüz-Zehra'ya nisbetlerinin doğru olduğunu söylemektedirler. Halbuki Fatıma onlardan beridir.

Daha sonra ortaya çıkan sapık

firkalar arasında ubeydilerin altıncı sultanı el-Hakim biemrillâh (386-411)'ı ilah görenler, Ubeydi sultanı Nizâr'ı destekleyenler, Ubeydi hükümdarı el-Mûs'te'li-yi yüceltenler ve haşhaşiler ortaya çıkmıştır. Bunlar h.487' den sonra meydana gelmişti. Bu sapık firkalar sürekli ve gizli bir şekilde Yahudilerle sıkı bir ilişki halinde kaldılar. 1948'de Filistin'de Yahudi devleti kurulunca, filistin'de bulunan ve bu firkalardan birine mensub olan on üç belde Yahudilerin destekçileri oldular. Her savaşta da onların yanında yer aldılar. Halbuki başka ülkelerde arap milliyetçiliğini savunmakta ve insanları buna davet etmektedirler.

MECUSİLER

Müslümanlar, Allah'ın dinine davet etmek ve o bölgeleri fethetmek için Pers topraklarına girdiler. O bölgenin halkı da İslam'ı kabul etti ve imana yöneldi. Halkın eski dini Mecusilik yok oldu. Hakim olan Kisra devleti de yıkıldı gitti. Nitekim bu devlet mazisinde dünyanın en büyük iki devletinden biriydi. Bu devletler pers ve Bizans imparatorluklarıydı.

Mecusi din adamları, eski

itikadlarını devam ettirmeleri halinde halklarından kopacaklarını, halkın inancını ve gidişatını etkilemekten uzak kalacaklarını anladılar. Kısra'ların görüşü de bu yöndeydi. Belki de aralarında görüşmeler, ortak planlar kurmalar da oldu. Kendilerini müslümanmış gibi gösterip, gerçekte eski itikadları üzere kalmanın faydalı olacağı görüşüne vardılar. Bu düşüncelerini de uygulamaya koydular. Kendilerini İslam dinini kabul etmiş gibi gösterdiler. Böylece yurtlarında kalmayı garanti ettiler. Çünkü halkın inandığı dinin aynısına mensub olduklarını gösteriyorlardı. Bunun yanında cahiliye döneminde kendilerine tabi olan halklarıyla bağlarını devam ettirdiler. Artık halklarının önünde bazı şâzz fikirleri gündeme getiriyor ve bazı

özel fikirleri yaymaya çalışıyorlardı.

Bu arada Abdullah b. Sebe'in fikirleri gölgeye ulaşmıştı. Abdullah b. Sebe'in fikirleri İslam akidesini kökünden yıkmayı, ümmeti parçalamayı hedefliyordu. İlke olarak Müslümanlardan bazı fertleri beşerin üzerinde bir mertebeye çıkarmayı diğer bir kısmını da tenkid edip aşağılamayı benimsemişti. Bundan maksadı ümmetin fertleri arasında ihtilaf çıkarmaktı. Bunun içinde İbn Sebe' Rasulullah'ın ehli beytinden bazı fertleri propagandalarında kullanmaya başladı. Bunların ilki de Ali b.Ebi Talib idi. O'nun risaletin esası, Rasulullah'tan sonra gelen vasiy (imam) olduğunu söylüyordu. Ali'den sonra da oğulları geliyordu. Onlar ümmetin imamları, davetin

esaları ve insanların önderleriydiler. Hz. Ali'den önce hilafete gelenleri tenkid etmeye başladı. Çünkü onları Hz. Ali'nin hakkını gaspedenler olarak görüyordu. Kastettiği insanlar da Hz. Ebu Bekir, Hz. Ömer ve Hz. Osman'dı.

Nitekim bu Yahudi cahiliye asabiyetini (ırkçılığı, kavmiyetçiliği) kışkırtmaya da çalıştı. Haşimoğulları ile Ümeyye oğulları arasında geçmişte olan ihtilafı kışkırttı. Halbuki her iki kabile de Abdumenef oğullarındandı, Haşim de, Ümeyyenin amcasıydı. Fitneler çıkarmaya ve iftiralar atmaya başladı.

İşte bu fikirler İran topraklarına ulaşınca Mecusi rahipler ve Kisra'nın çocukları içlerindeki yaraya merhem

buldular. Bu fikirleri benimseyip, bunları başkalarına aktarmayı görev edindiler. Çocuklarının ve torunlarının zihinlerinde bu fikirlerin yerleşmesi için ellerinden gelen çabayı gösterdiler. Bu fikirler küçük bir topluluk arasında yavaş yavaş yayılmaya başladı. Sadece bu fikirlerin üzerinde dursa da sayıları artmaya devam ediyordu. Raşid hilafetin sonlarına doğru İslam toplumu içinde fitneler ortaya çıkmaya başladı. Fitneler ümeyyeoğulları döneminde de devam etti. Ancak etkisi geniş çaplı değildi, çünkü bu fitneleri ortaya çıkaranların ve alevlendirenlerin sayısı pek azdı.

Fitne önderleri tabilerinin az olması hasebiyle hayal ettikleri hedeflerine ulaşamayacaklarını anladılar. Ancak bu esnada Abbasilerin daveti ortaya çıktı.

Bunun üzerine bu fitneciler Abbasilerin yanında yer almayı uygun gördüler. Böylece güçlenecekler, tabileri artacak, onları destekleyenler çoğalacaktı. Kollarını sıvayıp bu işe atıldılar. Neticesinde ümeyyeoğulları devleti zayıfladı ve yıkıldı. Yerine Abbasi devleti kuruldu, ümmet de onun etrafında toplandı.

Fitneciler kuruluş aşamasındaki Abbasi devletinin güçlü olduğunu görünce, devlet zayıf kalsın diye fitneler yaymaya başladılar. Bu şekilde hedeflerine ulaşma imkanı bulacaklardı. Ancak devletin kurulmasını ve otoritesini bütün bölgelere yaymasını beklerlerse o zaman hiçbir şey yapamayacaklardı. Bilakis Abbasiler onlar yakalayacak ve yok edeceklerdi.

Bu fitneciler kabirleri -özellikle

de ümeyyeoğullarının kabirlerini-
deşmeye başladılar. Ölülerin
cüsseleri çıkarıyor ve çarmıhlara
geriyorlardı. Çok çirkin olan bu
işler, insanlarda infial
oluşturuyordu. Bu yüzden
kabirlerde yatanların kim
olduklarını gizliyorlar ve
deşilmemesi için kabirde yatanın
isminin yerine başka isimler
söylüyorlardı. Bunlardan bir
tanesi de Halid b.Yezid'in
kabriydi. Fitneciler gelip kabirde
yatanın kim olduğunu sorunca
bölgede (Humus şehri)
bulunanlar. Halid b. Velid'e ait
olduğunu söylediler. Onlar da
kabri deşmediler. Yaygın olan da
bu kabrin Halid b.Velid'e ait
olduğudur. Halbuki Halid b. Velid
h.21'de Medine'de vefat etmiş ve
Baki' mezarlığına defnedilmişti.

Kabirlerin deşilmesi,
cüsselerin çıkarılıp çarmıha

gerilmesi, hatta bazen kemiklerin çıkarılması, (nitekim Muaviye'nin, Abdülmelik b.Mervan'ın ve Hişam b. Abdülmelik'in kemikleri çıkarılmıştı) gibi çirkin olaylar insanların ağrına gitmeye başladı. Olanlardan haberleri bulunmamasına rağmen insanlar Abbasiler hakkında konuşmaya başladılar. Çünkü yapılanlar onların adına yapıyordu.

Abbasi devleti otoritesini kurup, güç ve kuvvetini toplayınca fitneciler köşelerine çekildiler. Yöneticiler dalgınlığına gelen fırsatlarda yaptıkları kışkırtmalar dışında bir şey yapamadılar.

Abbasi devleti gerilemeye ve zayıflamaya başlayınca Bağdat'ta ve bazı bölgelerde fitneler tekrar baş göstermeye başladı. Sonunda Büveyhiler, h. 334 yılında Cemâziyel-ula'da Abbasi devletine

el koydular. Büveyhiler Kisra'nın torunlarıydı,  nk  soyları Kisra Yezd cerd'e dayanıyordu. Bundan sonra artık her yıl Muharrem ayının onunda genelde bütün şehirlerde özellikle de Bağdat'ta fitneler oluyordu. Muizzu'ddevle b. B veyh her yılın başında  arşıların kapatılmasını, kadınların kıl abalar giymelerini, yüzlerini a arak ve saçlarını dağıtarak sokaklara çıkmalarını, yanaklarını döverek Hz. H sey'nin arkasından ağıt yakmalarını emrediyordu.

Kisranın  ocuklarının Mecusiliklerini gizleyip, kendilerini müslümanmış gibi göstermelerini bir hedef için yaptıklarının en büyük delili şudur:

Onlar Abbasi hilafetini ele geçirip nüfuz ve iktidar sahibi

olduklarında isimlerini değiştirip kendilerine Mecusi isimler koydular.

Ahmed Muizzud-devle b. Būveyh oęlunun adını Bahtiyar koydu. Rūknūddevle b. Būveyh de oęlunun adını Penah řir koydu. Ortaya řu isimler çıkmaya bařladı. Firuz řâh b. Merzubân Ebu Kel'ciyâr b. Penahūsrev. Rūstem b. Ali, Fulâstûn b. Merzubân, Hūsrev Firuz b. Merzubân, Keyhusrev b. Merzuban, Behrâm b. Merzuban, Kemire b. Merzuban, Hūsrev řâh b. Merzuban, řir azil b. Penahūsrev Adudūddevle, Selâr Ebu Harb b. řirâzil řerefūddevle... behâuddevle'nin vezirinin adı da Sabur b. Azdiřir idi.

Sonraları Būveyhilerin iktidarları zayıfladı ve nüfuzları yok oldu. Yerlerine Selçuklular

geldi, Abbasi hilafetini onlar ele geçirdiler.

Büveyhiler fitneler çıkarmaya ve Müslüman toplum içinde ihtilaflar meydana getirmeye devam ettiler. Ancak iktidarlarının sona ermesiyle etkileri azaldı. Ümmetin bazı önderleri onların niyetlerini kısmen de olsa anladı.

Kisranın torunları ve Mecusi rahipler az olmaları ve kendi halklarını etkilemeleri zor olduğu için hedeflerine ulaşmanın mümkün olmadığını anladılar. Her ne kadar asabiyeti, hile olarak mut'a nikahını ve genelde de kadını araç olarak kullansalar da davet ettikleri hiçbir şeyi ne akli selim ne de sağlıklı bir fikir kabul eder. Bundan dolayı en iyi çözüm -onlar için- İslam düşmanlarıyla yardımlaşmak onların hizmetinde

bulunmaktı.

İslam ümmetinin içinde ve Müslümanların arasında yaşadıkları müddetçe bunu pekâlâ yapabilirlerdi.

Putperest Moğollar doğudan hareket edip İslam alemi üzerine yürüdüler. Fitne önderleri Moğol kumandanı azgın Hulağü ile yardımlaştılar. İbn'ul-Alkami onunla bir araya geldi. her zaman da Moğolların destekçisi oldu. Moğollar da h.656'da Muharrem ayının on dokuzunda İslami hilafetin başkenti Bağdat'a girdiler. Fitneciler Tatar komutan Timurlenk'le de bağlantı kurdular. Ona birçok hediye sundular. Timur da fikirlerini benimsedi ve Müslüman beldelere saldırdı. Bir çok katliamlar yaptı, Müslümanlara acılar yaşattı. Bu durum Timür h.807'de ölene

kadar devam etti.

Yine onlardan biri olan İsmail Safevi (Şah İsmail) h.907'de Safevi devletini kurdu. Merkezleri İran'ın kuzeydoğusunda bulunan Tebriz'di. Bu devletin tek işi Osmanlı devletine karşı savaştı. Aralarındaki çatışmalar uzun süre devam etti. Savaşların çoğunda Osmanlılar galib geliyordu.

Haçlı Portekiz'liler güney tarafından İslam alemine saldırdılar ve Medine'yi işgal etmekle tehdit ettiler. Safevilerin onlara karşı tavrı yumuşak olmuştu. Osmanlılara karşı savaş adı altında onlarla yardımlaşmakta istiyorlardı. Müslümanlara karşı Portekizlilerle kısmen de olsa yardımlaşmalar oldu.

Ardından Portekiz'lilere karşı

Avrupa'yla yardımlaşma umuduyla İngilizlerle ittifak kurdular. Asıl hedefleri olan Müslümanlara karşı savaş gayesini gerçekleştirmek istiyorlardı. O gün Müslümanları temsil eden devlet Osmanlı imparatorluğuydu.

Geçen bu uzun tarih neticesinde fitneciler, sadece ismen müntesibi oldukları Müslümanlar arasında- sayıları az olduğu için hedeflerini gerçekleştiremeyecekleri kanaatine vardılar. Bu yüzden başarı getirecek yolun fitneler ve İslam ümmeti içinde ihtilaflar oluşturmak olduğu neticesine vardılar.

Haçlılar böyle bir ihtilafın kaim olduğunu görünce iki taraf arasındaki ihtilaftan faydalanmayı istediler. Böylece hem siyasi hem

iktisadi yönden istifade edeceklerdi. Çünkü iki fırka da zayıflayacak Haçlılar da diledikleri gibi at koşturacaklardı. Tabii kaynakları -özellikle de petrolü istedikleri gibi kullanacaklardı- insan gücünü de istedikleri tarafa yönlendireceklerdi.

Şu var ki, iki fırkadan birinin sayısı az, gücü de zayıftı. Birbirlerine denk değillerdi. Bu yüzden sayısı az olan fırkayı desteklemek gerekiyordu. Böylece diğerinin gücüne yaklaşabilirdi. Ayrıca iki grup arasındaki kayıplar ancak bu yolla ağır olabilirdi.

Haçlıların günümüzde yapmaya çalıştıkları ve planlarını kurdukları şey de budur. Bazen fırkalardan biri bir hata işler, çünkü diğer güce denk olma ve

daha büyük kayıplar verdirme adına destek almaktadır. Bundan dolayı da haçlı planlarını unutmaktadır. Haçlıların hedeflerini unutup mazide olan ihtilafları hatırlamaktadır. Bu yüzden dikkatli ve uyanık olmak gerekir.

Sözümüzün çoğu fitne önderleri hakkında oldu. Bunlar söylediğimiz gibi Kisraların ve Mecusi rahiplerin torunlarıydı. Kendini Müslüman gösterip, batınında başka türlü -yani Mecusi- olanlar da onlardı. Halkın geneline gelince onlar, Müslümanların topraklarına girdiği ilk günden iman ettiler ve İslam'a boyun eğdiler. Bundan dolayı halkın bu hususa dikkat etmesi gerekir. Akidesini muhafaza etmeye çalışmalıdır. Kendi kavminden olsalar bile fitnecileri dinlememeli, iftira

ettikleri yalanlara kulak asmamalıdır. Çünkü konu akide ve iman konusudur. Cahiliye davası olan asabiyet ve kavmiyetçilik konusu değildir. Halk vakıayı anlayıp gerçeği öğrenince, kendisinin İslam ümmetinin bir parçası olduğunu anlayacaktır. Bundan dolayı kardeşleriyle çalışması gerekmektedir.

Allah'ı teala buyuruyor ki:

"İşte sizin ümmetiniz tek bir ümmettir. Ben de Rabbinizim. O halde bana itaat edin"^{11[1]}

---

^{11[1]}

Enbiya suresi, 92.

RUMLAR

Bunlardan maksat genelde Ortodoksların oluşturduğu Doğu Bizanslılarla, Katolik olan Batı Bizanslılardır. Bilakis bunlardan maksat haçlılar ve hristiyan kelimesi altına girenlerin hepsidir. Çünkü aralarındaki derin ihtilaflara rağmen bir araya gelmişler ve Müslümanların önünde durmuşlardır. Müslümanlarla savaşmak, onlardan intikam alıp yok etmek

Ülkelerini işgal etmek, köleler yapıp aşağılamak için çalışmalar planlar, projeler hazırlamışlardır. İslam dinini tenkid etmeye, yeryüzünde fesat çıkarmaya, hakka-hukuka, insana saygıya aldırış etmeden siyasi ve iktisadi çıkarlarını gerçekleştirmek için ellerinden geleni yapmışlardır.

Doğu Romalıların oluşturduğu Bizans İmparatorluğu dünyanın iki büyük devletinden biriydi. Diğer de Pers imparatorluğuydu. Hakimiyeti çok geniş ülkelere yayılmıştı. şam, Mısır, Kuzey Afrika ve Anadolu hakimiyeti altındaydı. Avrupa'da da bazı ülkeler ona boyun eğmişti. Ayrıca başka ülkelerle de yardımıları ve işbirlikçileri vardı. İslam'ın doğduğu günlerde durum böyleydi. Bu bölgelerden biri de Arap yarımadasıydı. Çünkü Arap yarımadasında da menfaatleri

peşinde koşan ve düşmanlarına karşı destek arayan kimseler vardı.

İslam ortaya çıkıp yayılınca, devletini kurup sancağını dalgalandırmaya başlayınca, Rumlar kafirler içinde yer alan yardımcılarını ve uşaklarını destekleyerek davetin önünde durmaya çalıştılar. Ancak - Allah'ın izniyle- hak galip geldi ve kafirler hem Mute hem de Tebuk'te hezimete uğradılar. Bizans imparatorluğunun havası söndü ve başkalarının gözünde büyüklüğü kalmadı.

Rasulullah (s.a.v) ahiret yurduna intikal edince ve yerine islami hilafet kurulunca bazı menfaatçiler kafalarını kaldırmaya başladılar. İslam devletinin zayıfladığını zannediyorlardı. İslam

dünyasında da irtidat hareketleri baş göstermişti. Bizans ve Pers imparatorlukları da vakit kaybetmeden hem de azımsanmayacak imkanlarla mürtedleri desteklemeye ve kışkırtmaya koyuldular. Ancak hilafet devleti Hz. Ebu Bekir döneminde irtidat hareketlerini kökten bitirdi. Orduları da Allah'a davet hareketini ve mürtedlere yardım edenlerle savaşmayı sürdürdüler. İslam orduları – Allah'ın izniyle- Pers imparatorluğunu yenmeyi devletini ortadan kaldırıp dinleri Mecusiliği tamamen silmeyi başardılar. Aynı şekilde Bizans imparatorluğu da hezimete uğradı. Rumlar Şam topraklarından, Mısır'dan ve Anadolu'nun bir kısmından zelil ve aşağılık bir şekilde çekildiler.

İslami hilafet devletiyle

hristiyan Bizans arasındaki savaşlar devam etti. İki taraf arasındaki muharebelerde netice genelde Müslümanların lehine oluyordu. Nihayetinde Rumlar şu kanaate vardılar:

Bizler Müslümanları:

1-Kalplerinde iman olduğu

2-Allah yolunda cihadı benimsedikleri

3-İslami hilafet de onları bir araya getirdiği, müddetçe (onları) yenemeyiz.

Kalpler İman ile mamur olursa, bu kalplerin sahipleri Allah yolunda şehid olmak için koşarak giderlerse, bu durumda kimse onların önünde duramaz. Onlardan birinin de aklına geri çekilmek gibi bir şey gelmeyecektir.

Bundan dolayı Rumlar şu

hususları yapmaları gerektiğine inandılar:

1-Ümmet fertlerinin yayılmaları, cihad bayrağının dalgalanması ve meydana gelen birlikten sonra İslam devleti zayıflayana kadar beklemek ve savaşı durdurmak.

2-Dünya mallarıyla, kadınlar yoluyla fesadı yaymakla Müslümanların imanlarını zayıflatmak. Cihad fikrini zihinlerden uzaklaştırmaya çalışmak. Cahiliye asabiyetini ve kavmiyetçilik ruhunu yayarak hilafeti ortadan kaldırmak. Müslümanları yenmek güçlerini azaltmak ve onlara karşı galip gelmek için hazırlanan planların hepsinde bu hususlar yer almaktadır.

Ancak İslam devleti zayıflayınca kadar savaşı

durdurup beklemek... Bu durum Müslümanları cesaretlendirebilir. Komutanlarının cihad üzere yola çıkmalarına sebep olabilir. Böylece Rum kalelerini yıkarlar, halklarını yok eder ve devletlerini yıkarlardı. Bundan dolayı Rumlar kısmi savaşların, mahalli muharebelerin varolması gerekir dediler. Bu Rumların halen var olduklarını ispat içindi. Buna binaen onlar hesaba katılacaklar ve Müslümanlar zayıflayana kadar devletleri baki kalacaktı.

Rumlar beklemeye çekildiler. Arada bir Rumların varolduğunu ispat eden bazı mahalli saldırılar oluyordu. Bundan amaçları sanki şunu söylemekti: "İşte biz buradayız. Sınırlarımızı müdafaa halindeyiz"

Dünya nimetlerine yönelme ve bunların peşinde koşma

neticesinde uzun bir beklemeden sonra İslam ümmeti zayıfladı. Özellikle de Büveyhilerin Abbasi hilafetine el koymalarından sonra bu durum bariz bir şekilde ortaya çıktı. Çünkü Büveyhiler kendi taifelerini desteklediler ve onların fikirlerini yaymaya çalıştılar. O zaman Samaniler (samanoğulları), Hamdaniler Ubeydiler ve Karmatiler boy göstermeye başladılar. Bunların hepsi de ortak bir kaynaktan besleniyorlardı. Bu kaynak Mecusilik ve Yahudilikti. Diğer taraftan ümmet parçalanmış, dünya sevgisi, mal hırsı her şeyin üzerine çıkmıştı.

Rumlar harekete geçmeyi düşündüler. Hazırlıklar başladı. Artık yol önlerinde açık duruyordu. Çünkü Müslümanların döneminin bittiğine, toplulukların dağıldığına, ilk dönemdeki gibi

artık hareket edemeyeceklerine inandılar. Bundan dolayı Batı Avrupa hristiyanları İslam'ı kökünden söküp atmak için Endülüs'e yöneldiler. Doğu Avrupa hristiyanları da Bizans İmparatoruyla beraber İslam'ı yıkmak ve topraklarını paylaşmak üzere doğuya yöneldiler.

Bizans imparatoru Armanos h. 463'te tarihçilerin en az tahminine göre iki yüz bin askerle yola çıktı. Bu kalabalık ordunun içinde Rumlar, Frenkler, Ruslar, Sırlar ve Ermeniler bulunuyordu. Yolunu Irak tarafına çevirdi. Bağdad'a kadar olan toprakları kendi yöntemine göre paylaştırdı. Yola çıkmadan önce de kendine Bağdat'ta bir yardımcı tayin etti. Armanos, İslam'ı ve Müslümanları tamamen yok etmeye azmetmişti. Irak ve Horasan'ı, bitirir bitirmez Şam'a

bir anda saldırarak ve bütün Müslümanları yok edecekti.

İmparator Kostantiye'den çıkıp doğuya doğru gitmeye başladı. Günümüzde Türkiyenin doğusunda bulunan ve Van gölüne yakın olan Malazgirt'e geldi. Bunların haberi Selçuklu sultanı Alparslan'a Azerbaycan'da iken geldi. Oraya Halep'ten gitmişti. Yönetim merkezinden uzak, düşman da yakın olduğu için askerlerini toparlayamadı. Allah'a tevekkül ederek yanındaki on beş bin kişiyle düşmanla karşılaşmaya karar verdi. Alparslan şunu söylüyordu:

"Ben sabrederek ve ecrimi Allah'tan umarak savaşacağım. Eğer galip gelirim bu Allah'ın bir lütfu olur. Yok eğer şehitlik takdir olursa o zaman oğlum Melikşah veliahtım olsun. Öncü

kuvvetlerini önden gönderdi. Ahlat'ta Rusların öncü birlikleriyle karşı karşıya geldiler. Rusların sayısı onbin askerdi. Allah'ın yardımıyla bunları yenip komutanlarını esir aldılar.

İki ordu karşı karşıya gelince Alparslan, Rum hükümdarına anlaşma yapmak üzere haber gönderdi. Çünkü ordunun kalabalığını görünce çekinmişti. Zira Rumların sayısı, Müslümanların sayısının on beş katına denk geliyordu. Ancak Rum hükümdarının şımarıklığı tuttu, ve şöyle dedi: anlaşma ancak Rey (bu günkü Tahran) şehrinde olabilir." Kavmini helaka doğru sürüklediğini bilmiyordu. Sultan Alparslan bu kibirli ve şımarık tavırdan etkilendi. Ordunun İmamı Ebu Nasr Muhammed b.Abdulmelik el-Buhari ile istişare etti. İmam

kendisine şöyle cevap verdi: sen, Allah'ın zafer vermeyi ve bütün dinlerin üzerine çıkarmayı vaad ettiği bir din uğruna savaşıyorsun. Allah'u tealanın bu fethi (zaferi) senin adına yazmış olmasını umuyorum. Onlarla Cuma günü zevalden sonra karşılaş. Bu saatte bütün hatipler minberde olurlar ve mücahidlerin zafere ulaşmaları için dua ederler. Bu saatte ki dua icabetle bitştirilmiştir." O gün Zilkade ayının yirmibeşi Çarşamba günüydü.

Cuma günü geldi, zeval vakti de girdi. Ebu Nasr Muhammed b. Abdulmelik el-Buhari insanlara namaz kıldırdı. Sultan Alparslan ağlamaya başladı, insanlar da onunla beraber ağladılar. Namazdan sonra onunla beraber dua etmeye başladılar. Ardından onlara şöyle dedi.

"Gitmek isteyen varsa gidebilir. Burada emir veren bir sultan yok artık. Sadece cihad ve Allah'la buluşma ümidi vardır."

Sonra okunu ve yayını attı, kılıcını aldı. Beyaz elbiseler giyip, koku süründü. Ve şöyle dedi: "Eğer öldürülürsem bu kefenim olsun"

Rumların üzerine yürüdü. Rumlar da O'na yaklaşmaya başladılar. Rumlara yaklaşıncaya atından indi ve yüzünü toprağa sürdü. Ağladı ve Allah'a kendisine zafer vermesi için uzun uzun dua etti. Arkasından atına bindi ve Rumların üzerine saldırdı. Müslümanlar da onunla beraber saldırdılar. Öyle ki Rumların ortalarına kadar vardılar. Ortalığı toz-duman kapladı. Bir iki manevra geçmedi ki Allah zaferini indirdi, Rumlar hezimete

uğradılar. Arkalarını dönüp kaçarken Müslümanlar onlardan oldukça kalabalık bir sayıyı öldürdüler. Meydan cüsselerle doldu. Öldürülen Rumların sayısı yüz elli bin olarak takdir edilmiştir. Bunun manası şudur ki, her Müslüman on tane rum askeri öldürdü. Rum imparatoru Armanos ve patrikleri Müslümanların eline esir düştüler. Armanos, sultan Alparslan'ın huzuruna çıkarıldı. Önünde durunca Alparslan ona üç tokat attı. Armanos kendisi için bir buçuk milyon dinar (altın) fidye vererek serbest kaldı. Sultan, onunla beraber bir grup patriği de serbest bıraktı.^{12[1]}

Malazgirt muharebesinin haberleri Frenklere, Germenlere

---

^{12[1]} Bkz. Gençlere Risaleler, dersler ve İbretler, Mahmud Şakir

ve bütün Batı Avrupa hristiyanlarına ulaştı. Duydukları karşısında dehşete düştüler, tepeleri üzere yıkıldılar. Ardından şöyle demeye başladılar:

"Bu Bizanslılar ve Ruslar savaşmayı bilen insanlar değiller. Onlara karşı savaşan Müslümanlar da Endülüs'tekiler gibi parçalanmış değiller. Bu Müslümanlar yeryüzüne yapışıp, buradaki komşularımız gibi dünyanı havasına kapılmamışlar. Dolayısı ile Endülüs'teki savaşımız Bizanslıların doğudaki savaşından farklı olacaktır. Alacağımız neticede başka olacak ve istediklerimizi elde edeceğiz. Endülüs'ü bir hristiyan memleketi haline getireceğiz. Saraylarında oturup Müslümanların kurdukları medeniyetin sefasını süreceğiz. Geliştirdikleri zirai teknikleri, kurdukları ilmi merkezleri

bundan sonra biz kullanacağız.

H.479'un Rebiulevvel ayında Yusuf b. Taşkın ordusuyla beraber boğazı aşarak Mağrib tarafından Endülüs tarafına geçti. Yeşil adaya el koyup kendine orada koruma gücü bıraktı. Kuzeye doğru yol almaya başladı. Yol üzerinde işbilyeye geçti, Müslüman yöneticiler kendisine katıldıktan sonra ilerlemesini sürdürdü. Bu emirlerin çoğu ona haber göndermişler ve kendisinden gelmesini istemişlerdi. Kendilerini içine düştükleri, parçalanmışlıktan, görevlerinden alıkoyan refahiyetten, düşmanlarına karşı bir şey yapmalarına engel olan dünyevi metaldan ve yeryüzüne çakılmalarına sebep olan heva ve heveslerden kurtarmasını talep ediyorlardı. Yusuf b. Taşkın Batliyos şehrine yakın olan,

Kurtuba'nın kuzeybatısında Anah nehri kıyısında bulunan Zellaka yaylasına vardı. Burası günümüzde Portekiz sınırına ikiyüz yirmi kilometre uzaklıktadır.

Murabıtların mağrib'ten Endülüs'e geçip kuzeye doğru hareket ettikleri haberi hristiyan güçlere ulaştı. Onlar da hazırlıklarını yapıp Afrika'dan gelen Müslümanların ve onlara Endülüs'ten katılan kardeşlerinin geldikleri yöne doğru hareket ettiler. Hristiyanlar da Müslümanların karargah kurduğu Zellaka ovasına vardılar. Hristiyanlar aralarındaki ihtilafları bir kenara itip tek bir hedef uğrunda birlik olmuşlardı.

Hedefleri şuydu:

İslam dinini Endülüs'ten silip Müslümanları kovalamak ve

güçlerinin yettiği her yerde onları yok etmek.

Müslümanların sayısı yaklaşık kırk sekiz bindi. Yarısı murabıtın'den yarısı da Endülüs'lü Müslümanlardandı. Hristiyanların sayısı ise Müslümanlardan kat kat fazlaydı. Sayıları yüzseksenbini aşıyordu. Yüzbini yaya birliklerden seksen bini de süvarilerden oluşuyordu. Techizatları tamam. Düzenleri de yerindeydi. Belli bir plan etrafında hareket ediyorlar, yardımlaşıyorlardı.

İki ordu arasında küçük bir nehir vardı. Elçiler arada gidip geliyorlardı. Müslümanların komutanı Yusuf b. Taşkın, hristiyanların komutanı G.Alfonso'ya Müslüman olmasını yoksa cizye ödemesini teklif etti. Kabul etmezse savaşa hazırıklı

olmasını söyledi. Bu komutan ise kibirlenip savaştan başka bir şeyi kabul etmedi. Hatta bir anda bütün müslümanları değirmen gibi ezmekten başka bir şey düşünmüyordu. Murabıtların hayır istedikleri açıktı. Hristiyanları kullara kulluktan kurtarıp Allah'a kulluğa götürmeyi diliyorlardı. Savaşa öldürmek veya ganimet elde etmek maksadıyla girmemişlerdi! Bilakis zulme son vermek ve tuğyanı ortadan kaldırmak istiyorlardı. Onlar bunu düşünürken hristiyanların kalpleri kinle doluydu. Müslümanları ezip yok ederek onlardan kurtulmak istiyorlardı.

Müslümanların komutanın Alfonsa'ya yaptığı bu teklif onu korkutmuştu. Bu yüzden hile yapıp kalleşçe vurmaya tasarladı. Bu sebeple Müslümanlara savaşı

Recep ayının onbeşinci günü pazartesiye ertelemelerini teklif etti. Ettiği gün Receb'in on biri Perşembe günüydü. Şöyle bir mazeret sunmuştu: Cuma günü Müslümanlar günüdür. Bu yüzden savaşa uygun değil. Pazar günü de hristiyanlara ait. Bu iki gün arasında ise taraflardan birinin zafer kazanacak kadar fırsatı olmayacaktır. O açıdan savaşın pazartesi günü başlaması en uygun olandır. Müslümanlar bu teklifi kabul ettiler çünkü her zaman hazırlıklıydılar. Ancak hristiyan komutan kendi içinde, Müslümanlara savaşı olmayacağından emin oldukları, kendilerini ibadete verdikleri Cuma günü aniden saldırmaya kararlaştırdı. Müslüman casuslar bu haberi Mu'temed b. Abbad'a iletiler. O da görevi gereği bunu Ebu Ya'kub Yusuf b. Taşkın'a

ulaştırdı. Baktı ki oda tedbirini almış, hazırlıklarını da yapmış.

Hristiyanların 12 Recep Cuma günü Endülsü Müslümanların bulunduğu tarafa şiddetli bir hücum düzenlendiler. Ancak karşılarında murabıtların atlılarını buldular. Atlılara Ebu Süleyman Davud b. Aişe komuta ediyordu. Kendisi hristiyanların hücum dalgasını kırmayı başardı. Ancak çok da kayıp verdi. Endülüs ordusu da sarsıldı, bazı askerler hatta komutanlar kaçışmaya başladılar.

Hritiyanlar ikinci akını da düzenlediler. Endülüs'lüler ve murabıtın'ın atlıları dağıldı gitti. Geri çekilme ve meydan kaçma başladı. Hristiyan komutan b. Alfonsa Müslümanların kovalanması için emir verdi. Hristiyanları zafer

sarhoşluluğunun tadını almaya başladılar. Savaşın artık bittiğini zannettiler. Müslümanların peşine düştüler. Tam bu esnada Müslümanların komutanı Ebu Yakub b. Tâşfin henüz savaşa girmemiş ve dinç olan askerleriyle hristiyanların karargahına saldırdı. İçindekileri ganimet olarak alıp orayı ateşe verdi. Korumalardan çoğunu öldürüp esir aldı. Geriye kalanlar savaşı sürdüren Alfonso tarafına doğru kaçtılar. Arkasına döndüğünde korumalarının kaçtıklarını, karargahının da alevler içinde olduğunu gördü. Karargahını kurtarmak için acele etmek istedi ancak Müslümanların üzerine geldiklerini gördü. Hristiyanlar Müslümanları kovalamayı bıraktılar. Yusuf b.Taşfin'in komutasında ki Müslümanlarla karşılaşmak için geri döndüler.

Kaçan Müslümanlar da bunu fark edince tekrar savaşa döndüler. Hristiyanlar komutanları Alfonso'yla beraber iki ateş arasında kaldılar. Bir taraftan Yusuf b. Taşfin komutasındaki Murabıtlar diğer taraftan Mu'temid b. Abbad'ın komutasındaki Endülüs'lüler ve onlarla beraber murabıtların süvarilerinin komutanı Davud b. Aişe... Müslümanlar düşmanlarını biçmeye başladılar. Murabıtlardan biri hristiyanların komutanı altıncı Alfonso'yu bacağından hançerledi. Gün bitmeden neredeyse İspanyollar yok olacaktı. Karanlığın çökmesi onların tamamen yok olmasına engel oldu. Bu esnada Alfonso çoğu yaralılarından oluşan beşyüz kişiyle kurtulmayı başardı. Yüz askeriyle beraber Tulaytıla şehrine ulaştı. Diğerleri ise

yaraları sonucunda yollarda öldüler.

Zellaka savaşının neticesi Avrupa'nın diğer taraflarına yayıldı. Nefisler kinlenmeye başladı, Papaya bağlı kiliselerde bu kini beslemeye, artırmaya koyuldular. Topluluklar halinde Endülüs'e yönelip İspanyolları Müslümanlara karşı desteklemeye koşuştular. Yusuf b. Taşfin Müslümanları bir daha kurtarmak için tekrar Endülüse dönmek zorunda kaldı. Endülüs'e birinci gelişinin üzerinden daha iki yıl geçmemişti. Oradaki ortamı düzene sokmadan düşmanlara karşı galip gelmeden de Endülüs'ten çıkmamıştı. Ancak Endülüs yöneticileri ve müluk'ut tavaif (taife hükümdarları) eski hallerine döndüler. Bundan dolayı tekrar Endülüs'e geçmek zorunda kaldı. Fakat bu sefer Endülüs'ü

murabıtların hükümranlığının altına almaktan başka are kalmadığını anladı. Oradaki dağınıklığı ve taifelerin bir başına hükümranlığını bitirmeliydi.

Malazgirt savaşı haçlıların kinlerini kabarttığı gibi Zell ka savaşı da onların kinlerini kabarttı. Deli danalar gibi Őaldırmaya başladılar. Oklarını İslam aleminin kalbine saplamaya çalıştılar. Bunun neticesinde Avrupalıların kudurmuŐ hayvanlar gibi saldırdıkları, geçtikleri her yeri yakıp yıktıkları haçlı seferleri başladı. Bu savaşlar Müslümanları kendine getiren ve uyaran bir iğne gibi geldi. İslam alemini biraz sarstı ama o da bunun neticesinde halıları tükürdü attı.

Haçlılar
kıŐkırtmanın

Müslümanları
kendi

menfaatlerinde olmadığını gördüler. Çünkü bu kıskırtmalar cihad bayrağının yükselmesine vesile oluyordu. Müslümanlar da cihad için yola çıktıkları zaman netice bellidir. Çünkü onların önünde durmak, mümkün değildir. Zafer her zaman onların tarafındadır. İslam devleti kaim olduğundan beri olan savaşlar bunu ispat etmiştir. Bu yüzden savaş dışında vesileler kullanmak gerekir. Hile, desise, başkalarıyla yardımlaşma, Müslümanlardan bazı insanları aldatıp kullanma ve bazı fırkaları kendi taraflarına çekme vs...

Moğollar doğudan İslam beldeleri üzerine yürümeye başladılar. Haçlılar bundan büyük memnuniyet duydular. Moğollarla yardımlaşmanın yollarını aramaya başladılar. Müslümanları doğudan Moğollarla, batıdan da

haçlılarla kuşatmak için çaba sarfettiler. Ancak haçlı milletler cihad korkusuyla Müslümanlarla savaşmaktan pek istifade etmediler. Bu yüzden haçlı liderler başka vesilelere başvurular. O da Moğolları İslam beldelerinde ilerlemeye teşvik etmek ve onların Müslüman topraklarındaki zenginliklere, servetlere iştahlarını kabartmak. Böylece teşvikin etkisi olacak, Moğollarla haçlılar arasındaki bağ devam edecekti. Haçlılar, Yahudilerin üsluplarını kullandılar, O da, kadınlardı. Çok sayıda kadını Moğol hükümdarlara gönderdiler. Bu kadınlar Moğolların İslam alemine saldırılarını sürdürmeleri için ellerinden gelen her çabayı gösteriyorlardı. Müslümanların kalbine korku salmak için katliam yapmalarını istiyorlardı. Bu

esnada, bu kadınlar, Moğol komutanlarının aldıkları kararları, savaş meydanlarında cereyan eden olayları kendi dininden olan insanlara (Haçlılara) haber veriyorlardı.

Moğollar İslam diyarında ilerlemeye devam ettiler. Bağdat'a girdiler ve İslam hilafetini ortadan kaldırdılar. Batıya doğru ilerlemeyi sürdürdüler. Ancak sonra Müslümanlar Moğolların yüzünde durup Ayn-Câlut savaşında onları mağlub ettiler. (Ayn Calut) günümüzde Filistin'de Nablus iel Beysan arasında bir bölgedir. Savaş h. 658'de oldu) Müslümanlar Moğolların önlerine katarak bütün Şam topraklarından çıkardılar. Aynı şekilde Müslümanlar Şam topraklarından geriye kalan haçlıları da kovaladılar. Akka'da bulunanları

h. 690' da Ervad yarımadasında bulunanları da h. 702'de çıkardılar.

Moğollar da İslam'a girdiler. Uzun bir süre İslam'ın üzerine çekilmiş bir kılıçken birçok müslümanın da boynunu kesmişken artık Müslümanların elinde olan düşmana karşı çekilmiş bir kılıç haline geldiler.

Haçlılar bir defa daha Müslümanları -cihad sancağını açmamaları için- kıskırtmamayı uygun gördüler. Sükunet ve barış her tarafa yayıldığı zaman insanlar dünyaya yönelecekler ve dünyanın aldatıcı güzellikleriyle meşgul olacaklardır. Daveti ihmal edecek ve cihadı unutacaklardır.

Hicri yedinci asrın sonlarında (h. 687) Osmanlı devleti ortaya çıktı. Devlet kurulup kendi ayakları üzerinde başladıktan ve

temellerini sağlamca yerleştirdikten sonra Bizans imparatorluğuna karşı savaşa yöneldi. Bizans topraklarında ilerledi. Dardenel (Çanakkale) boğazını geçtikten sonra da Bizans'ın Avrupa'daki topraklarında ilerlemesini sürdürdü. Ardından h.857'de Fatih Sultan Mehmet Bizans imparatorluğunun başkenti İstanbul'u fethetmeyi başardı. Burayı kendine ve devletine merkez (başkent) edindi. Kostantiye olan şehrin adını İslâmbol olarak değiştirdi. Bizans imparatorluğuna da son verdi. Osmanlılar da yayılarak ilerlemeye devam ettiler.

Haçlı Avrupa tekrar Yahudilerin üsluplarını -yani kadınları- kullanmaya başladı. Düşmanlarını zayıflatmak, parçalamak, içine nüfuz edip

olanların haberini almak istiyordu.

Avrupa'daki savaşlar Haçlılarla Osmanlılar arasında devam ediyordu. İmzalanan her anlaşma veya yapılan her ittifaktan sonra haçlı liderlerden biri çıkıp şöyle diyordu: aramızdaki barışı güçlendirmek namına ben kızımı Sultana (veya halifeye veya vs..) eş olarak sunuyorum. Sultan da ortaya çıkacak neticelere aldırış etmeden teşekkür ederek bunu kabul ediyordu.

Haçlı Avrupa'dan gelen bu kız Osmanlı sultanının evine geçiyordu. Beraberinde üstlendiği rolü yerine getirmek için gerekli olan bütün talimatları getiriyordu.

Böylece tam manasıyla itaat ediyor, sevgi gösterisinde bulunuyor, samimi bir Müslüman olduğunu, devletine ve kocasına

bağlı kaldığını gösteriyordu. İçinde yaşadığı toplumla iyi geçiniyordu. Ancak bunun yanında kendi çocuğunun babasının yerine iktidara geçmesi için elinden gelen çabayı gösteriyordu. Bu şiar altında –o da çocuğuna duyduğu sevgi-oğlunu başka anneler den olan kardeşlerine karşı kıskırtıyordu. Bunun neticesinde iktidarda bulunan aile fertleri arasında ihtilaf vukubuluyordu. Çünkü çocuklardan her biri kardeşlerinden hem yönetimden hem de öldürülmekten dolayı korkuyordu. Olan da buydu. Çünkü iktidara, iyi komplo kuran ve bir an önce adımını atan gerekiyordu. Aynı zamanda bu eşler, kızlarının kocalarının (damatlarının) sadrazamlık gibi devlette üst düzeydeki görevlere gelmeleri için çalışıyorlardı.

Bazen devletin başındaki adamın birden fazla aslı haçlılardan olan hanımı olabilir. O zaman çocuklar arasındaki ihtilaf daha şiddetli oluyordu. Çünkü bu çocuklardan her biri iktidar yarışını düşünüyor ve yüce makamı elde etmek için kardeşlerine galip gelmek istiyordu. Kızların kocalarının da düşüncesi aynıydı. Bunların hepsi devam eden kışkırtmalar, teşvikler ve dürtüklemeler neticesinde oluşuyordu. Haçlı olmayan hanımların çocukları ise bu konuyu asla düşünmüyorlardı. Çünkü arkalarında onları bu işe ite, önüne yol çizen, bu konuda ışık tutan kimse olmuyordu.

Ayrıca aslı haçlı olan bu kadın, ailesiyle sıkı bir bağ içindeydi. Onlar da memleketlerinde iktidarı ellerinde bulunduruyorlardı. Kendi yaşadığı yerde ki

hazırlıkları, plan ve programları onlara haber veriyordu. Bu üslub günümüzde de devam etmektedir. İslam beldelerinin çoğunun liderleri yaptıkları ziyaretler, geziler neticesinde bu tür evlilikler yapmaktadırlar. Bu liderlerin çoğu dinlerinden olmayan kadınlarla evliler. Şunu bilmekte fay var ki, ehl-i kitap olan kızlarla evlilik bunlardan zimmet ehli olanlardan olmalıdır. Yani kendi bölgelerinde yaşayanlardan, Ayrıca bunların Müslümanlarla savaş halinde olmamaları gerekir. Bu sebeple Ömer b. Hattab, Ehl-i Kitab'tan olan kızlarla evlenenlere, "o kızları boşamalarını" söylemiştir. Bir tek Huzeyfe boşamamış o da sonraları boşamıştır.

Liderlerden biri kendi itikadından olmayan bir kadınla evlendiği zaman bütün dosyaları

açılır, bütün kağıtları açık olur bütün haber ve sırları yayılmış olur. Hatta sır diye bir şeyleri kalmaz. Bütün sırları ve haberleri düşmanlarının eline geçer. Olan da -maalesef- budur.

Osmanlı devleti yıkıldı, hilafet zayi oldu ve İslam ümmeti parçalanıp devletçikler haline geldi. Emperyalistler bu devletleri kendi aralarında bölüştüler, dillerini yayıp bu dili öğrenmeyi ilkokul merhalesine kadar indirdiler. Bu yolla dillerini zihinlere yerleştirmeyi, insanların konuştuğu dil haline gelmesini sağlıyorlardı. Bununla beraber kendi yaşam tarzları olan açık-saçıklığı, kadın-erkek karışık yaşamayı, çıplaklığı, içki ve fuhuşu yaygınlaştırdılar. Arzu ve garizelerinin peşinden koşanlarda bu tür şeylere yönelmeye başladı.

Emperyalistler makam ve mevkileri, kendini takdim eden ve bunları satın almak isteyenlere sunmaya başladılar. Makam ve mevki aşıkları, koltuk sevdalıları bunlara koşup sunulanları teslim aldılar. Aldıkları gibi teklifte bulunanların dili, sunanların eli dolular. Bununla övünüyorlar, bu makamları kendilerine verenleri taklid ediyorlar ve onların yolundan gidiyorlardı.

Emperyalistler İslam ümmetini parçalamak için çeşitli fikirler ortaya attılar. Bunun neticesinde cahiliye asabiyeti olan ırklara övünme şehirleri kutsama, ataları yüceltme gibi adetler türedi. Bu fikirleri oraya atıp yayanları taklid başladı.

Bu şekilde arzularına kapılanlar, makam mevkii aşıkları kavmiyetçiler ve vatanperverler

emperyalist efendileri yüceltmeye adetlerini ve dillerini taklid etmeye başladılar. Onları ilim-kültür ehli, medeniyet sahibi insanlar olarak görüyorlardı. Bağımsız olmalarına rağmen bu hallerini değiştirmediler. Böylece ümmet zayıfladı, şanı küçüldü otoritesi gevşedi.

Ey basiret sahipleri ibret alın!

Ümmetin zayıflaması, halklarının birbirine karışması, fertlerin ve cemaatlarının göçleri, rol sahiplerinin devreye girmesi ve bazı neseblerin iddia edilmesi neticesinde gerçekler kayboldu gitti. Bir takım imkan sahipleri ortaya çıktı. Oynamak istedikleri rollerin kendilerinin hakkı olduğunu iddia ettiler. Emperyalistler de onlara destek verdiler. Bazen da onları öne sürenler destekledi. Ülke halkları

ise zayıftılar, bir şey yapma imkanları yoktu. Merdivenleri ikişer üçer çıkan bu adamların gerçek yüzlerini bilmiyorlardı. İşitmek-itaat emek, görevlerini yapmak ve kendilerinden istenileni yerine getirmekten başka yapacak birşeyleri yoktu. Yükselen bu insanlara, menfaatçiler ve makam mevki sevdalıları, heva-heves sahipleri dalalet ve sapıklık ehli olanlar yakınlaşmaya başladılar. Bu soysuzların dereceleri bir kat daha yükseldi. Etraflarında haşiyeleri oluştu, onlara yaklaşmaya çalışanlar onları övmeye başladı. Emperyalistler, kendi istekleri ve kurdukları planlar doğrultusunda yürüsünler diye onlara destek verdiler. Bu soysuzlara, itaatkarlıklarını ve talimatlara uyduklarını gösterdikten sonra

haçlı diyarından eşler, metresler sunuldu. Gönderilen bu kadınlar, gönderenlerin casusları olarak çalıştılar.

Bu soysuzlarla beraber, rolünün küçüklüğü ve toplumunun kendisini bilmediğinden dolayı unutulmuş sapık firkalardan ileri gelenler öne çıkmaya başladılar. Emperyalistler bazı ülkelerde kendi seçtikleri insanları iktidara getirdiler. Ayrıca şu kararları aldılar:

1-Aradaki işbirliğinin gizli kalması için desteğinizi gizlice devam ettirin.

2-Halkın desteğini kazanmak için olanlardan razı olmadığınızı, yapılanlara muhalif olduğunuzu gösterin. Madem ki sömürgeciler bundan razı değil o halde bu

onların ihlaslarını ve samimi dostluklarının alametidir.

3-Halkın efendisine desteğini kazanmak için göstermelik muhalefetler, hatta şekli çatışmalar çıkarın.

4-Seçilen lider bazen destek kazanmak, hatta insanların, uğruna kendilerini feda etmeleri için ümmetin hedefini şiar olarak benimser. Ümmetin en büyük hedefi de İslam'dır. Genel'de bu şiar tatbiki (gerçek) değil de sadece göstermelik olur.

Sömürgeciler süngünün başı olsunlar diye Yahudileri önlerine koydular. Özellikle de 1.Dünya savaşıdan sonra İngilizlerin Filistin'i işgal etmeleriyle onlara büyük destek verdiler. Bu destek h. 7 Receb 1367 (m.15 Mayıs 1948)'de Filistin'de bir devlet

kuruncaya kadar devam etti. Bu devlet planları uygulama aleti haline geldi. Bu yeni devleti de büyük haçlı devletleri destekliyorlardı. Kelimenin tam manasıyla ona destekçi oluyorlardı. İşin başında bu desteğin sahibi İngiltere'ydi. Çünkü bölgede nüfuzu bulunan, Filistin'i de sömürgesi altında bulunduran o'ydu. Ardından bu destek Amerika Birleşik Devletlerine geçti.

Arkasından haçlı zihniyet Yahudi hedef ve planları uygulamaya koydu. Bu yolda - İslam'ı demir tokmaklarla yok etme yolunda- her türlü çabayı gösteriyorlardı. Yahudiliği bir araç ve süngü başı olarak kullanıyorlardı. Yalan iddialar da bulunmaya açık iftiralar atmaya başladılar. Diğer haçlı devletler

tarafından tasdik ediliyor ve destek alıyordu.

Ey Basiret sahipleri! İbret Alın!

SONUÇ

Ümmetimizin tarihi boyunca başından geçen şaşalı dönemlerde, ümmetin fertlerinin, arkalarından yürüyenlere önder ilim, fikir, hak, hayır alanlarında ilerlemek, sırat-ı müstakimde yürümek ve son Peygamberin hidayetine tabi olmak isteyenlere örnek olduklarını anlattık.

Nitekim ümmetimizin başından zafiyet yaşadığı ve geri kaldığı dönemler de geçmiştir. Ümmetin fertleri, dünya peşinden koşmaya başlayıp, davetlerini terk ettikten ve menheçlerinden (yaşam, tarzlarından) vazgeçtikten sonra... Bununla ümmet zelil olmuş ve düşmanları onu kuşatmışlardır. Ümmeti ilgilendiren işlerde onlar karar verir olmuşlar, hayat şekillerini dayatmışlar, örf-adetlerini uygulamışlar, dillerini yaygınlaştırıp fikirlerini ve iftiralarını yaymışlardır. Yardımcılarını da kendi yollarında yürüyen, kendi yaşam tarzlarını benimseyen insanlardan seçtiler. Kendilerini taklid edenleri, onları savunup müdafaada bulunanları ümmetin başına musallat ettiler.

Fakat,

Ümmetin bazı fertleri tekrar uyandılar ve rüştlerine sarıldılar. Başlarına gelenlere bakıp, musibetlerini incelediler. O şerefli maziye, o doğru yola dönmek için yapılması gereken şeyleri araştırdılar. Araştırmaları neticesinde bunu sağlamanın şunları gerekli kıldığını anladılar:

1-Son Peygambere, raşid halifelerine ve onların yolundan yürüyenlere uymak. Sözde, amelde, yaşam tarzımızda, ahlak ve terbiyede... bunların hepsinde onlara uymak.

2-Hayatın her alanında, -dil, giyim, karışık yaşam, medeni olma iddiası v.s.- düşmanları taklid etmekten uzaklaşmak.

3-Düşmanlara, onların bize baktığı gözle bakmak.

4-İnsanları uyandırarak, gerçekleri beyan ederek, geçen zamanda yaptıklarımızın neticesinin ne olduğunu anlatarak bizden olup sapsmış olanları doğru yola geri çekmek için çalışmak.

5-Dünyanın aldatıcı güzelliklerini bırakıp, istikamete ve Salih amele yönelmek, sıratı Müstakimde yürüyerek, hesap gününe; her nefsin yaptıklarının karşılığını alacağı o güne hazırlanmak.

6-Nefsin arzularından ve garizelerinden uzak durmak.

İşte ümmet bunlara tabi olur, rühdüne ve doğru yoluna dönerse - Allah'ın izniyle önderlik de, liderlik de ona dönecektir. Bütün dünyanın da önüne geçecek ve liderliği elinde kalacaktır. Hayır her tarafa yayılacak, eman-emniyet her yeri kuşatacak, davet de Allah'a olacaktır. Meyveleri toplama zamanı gelmiştir.

...Allah emrinde galiptir. Fakat insanların çoğu bilmezler.

Ey Basiret sahipleri! İbret alın!

Son duamız,

Alemlerin Rabbi Allah'a hamdolsun!